

Davacı _____; Berberoğlu Süt Ürünleri ve Gıda Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
Vekilleri _____: Av. Memduh Oğuz, Av. Çiğdem Sak Yaşar, Av. M.Gamze Kırtıloğlu
Kemerli Çarşı A Blok No:2/201 /KONYA
Davalı _____: Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B-3 Blok Bilkent/ANKARA
Vekili _____: Av. Nuran İnan - Aynı adreste

Davanın Özeti : Konya-Isparta il ve ilçelerinde faaliyet gösteren süt işlemlerinin çığ süt alım fiyatlarını belirlemek ve çığ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri belirtilerek tesis edilen Rekabet Kurulu'nun 26.07.2006 tarih ve 06-56/714-204 sayılı kararının davacı şirkete para cezası verilmesine ilişkin kısmının; bölgede farklı fiyatlardan çığ süt alındığı, fiyatın birlikte belirlenmediği, süt alımı boykotunun da gerçekleşmediği, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir anlaşmanın varlığından söz edilemeyeceği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Konya, İsparta ve ilçelerinde çığ süt pazarında aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin rekabet ihlâlinde bulunduğu yapılan soruşturma sonucunda saptandığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin, mevzuat hükümleriyle birlikte incelenmesinden; Konya, İsparta ve ilçelerinde çığ süt pazarında aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin anlaşarak üretimde kullandıkları çığ sütün müstahsilden alım fiyatını pazar dışında belirlemek ve çığ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri anlaşılmaktadır.

Bu durumda, açıkça 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl eden davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idarî para cezası verilmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4.maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle davacı şirkete idari para cezası verilmesine ilişkin 26.7.2006 tarih ve 06-56/714-204 sayılı Rekabet Kurulu Kararının (davacı şirkete yönelik kısmının) iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanunun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden

DAN İŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5892
Karar No : 2009/3852

birimler olarak tanımlanmış, Yasanın 4. maddesinde, mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi, mal veya hizmetlerin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi suretiyle belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, Yasanın "Muafiyet" başlıklı 5.maddesinde de, a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması, c) ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması, şartlarının tamamının varlığı halinde, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4.madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği, muafiyetin belirli bir süre için verilebileceği gibi muafiyet verilmesinin belli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği belirtilmiş bulunmaktadır. *-%

Bu duruma göre, 4. maddede belirtilen ve doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan anlaşmaların hukuka aykırı ve yasak olduğu, bu amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama doğuran yahut doğurabilme olasılığı bulunan anlaşmaların yasaklandığı açıktır. \ f'î/ * ^

Başka bir anlatımla, bu tür anlaşmaların sadece amacının rekabeti engelleme; -bozma ya da kısıtlama olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterli olup, bu anlaşmalar sonucunda zararlı bir sonucun doğmuş olması şart değildir. Keza, bu anlaşmalar yapılırken ve uygulanırken böyle bir amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisinin doğma olasılığının mevcut olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması, için, yetenidir.

Anılan Kanununun 16/2.maddesinde işbu Kanunun 4.maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara kanun maddesinde belirtilen miktardan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayrisafi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği, Kurul'un, para cezasına karar verirken, kastın varlığı, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan teşebbüs veya teşebbüslerin pazar içindeki gücü ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları dikkate alacağı belirtilmiştir.

Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerle konuya ilişkin işlem dosyasının incelenmesinden; süt piyasasında faaliyet gösteren davacı şirketin, Konya ve İsparta İli ve ilçelerinde aynı piyasada faaliyet gösteren diğer bazı teşebbüsler ile; üretimde kullandıkları çiğ sütün üreticilerden alım fiyatının pazar dışında belirlenmesi ve çiğ süt alımlarının belirli

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5892
Karar No : 2009/3852

dönemlerde durdurulması hususlarında anlaşma yaptıkları ve bu şekilde 4054 sayılı Kanunun 4.maddesinin ihlal edildiği anlaşılmakta olup; anılan Yasanın 5.maddesinde düzenlenen ve bir anlaşmaya muafiyet tanınması için gerekli olan şartların bulunmadığı sözkonusu mevcut durum için; 2005 yılında başlatılan ve anılan Kanun hükümlerine uygun olarak yürütülüp sonuçlandırıldığı görülen soruşturma sonucunda saptanan rekabet ihlali nedeniyle, 2004 yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin % 0,5'i oranında takdir edilen ceza miktarının 2006/1 sayılı Tebliğ'de asgari ceza olarak belirtilen 6.368 YTL.'den az olması nedeniyle, Tebliğdeki asgari ceza tutarı olan 6.368 YTL. olmak üzere anılan yasanın 16/2.maddesine göre verilen para cezasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacının diğer iddiaları ise yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun" olacağı ***
düşünülmektedir. Ur* 't i

TÜRK MİLLETİ ADINA

|Z*Jrv *

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için önceden belirlenen 07.04.2009 tarihinde, davacı vekili Av. M. Gamze Kırtıloğlu ile davalı Kurum vekili Av. Nuran İnan'ın geldikleri, Danıştay Savcısının hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü;

Dava, Konya-Isparta İl ve İlçelerinde faaliyet gösteren süt işletmelerinin çiğ süt alım fiyatlarını belirlemek ve çiğ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri belirtilerek tesis edilen Rekabet Kurulu'nun 26.07.2006 tarih ve 06-56/714-204 sayılı kararının davacı.şirkete para cezası verilmesine ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır. ;!,, .e »ç.inpfc g

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

- Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
- Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5892
Karar No : 2009/3852

faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması :yş_kda_v,arz, edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan, davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında; bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyi^^I^y^on liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve^Jülel'^^II^^^ teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sorturraa oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safî gelirin yüzde onuna kadar paratiezasi verileceği . . . . . * V * i V ' ' V- * . . . . . öngörülmüştür.

Dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin işlem dosyasıyla birlikte incelenmesinden?" Konya, İsparta ve ilçelerinde süt piyasasında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâli .iddiasıyla ilgili; .olarak Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde yürütülen soruşturma sonucunda daya konusu Rekabet Kurulu kararının alındığı, buna göre Kurul tarafından ilgili pazarın "çiğ süt pazarı" olarak belirlendiği, Konya'da faaliyet gösteren süt imalatçıları tarafından 1990 yılında Konya Süt ve Süt Ürünleri İmalatçıları Derneği (KOSSİMAD) adlı Derneğin kurulduğu, KOSSİMAD'ın kurulduğu dönemde yürürlükte olan 2908 sayılı Dernekler Kanunu uyarınca teşebbüsler dernek üyesi olmadıklarından teşebbüslerin temsile yetkili kişilerinin, Derneğe üye oldukları, 16.02.2005 tarihi itibarıyla Dernek üye sayısının 42 olduğu, KOSSİMAD Tüzüğü'nde Derneğin amacının; süt ve süt mamulleri imalatçılarına maddeten ve manen yardımcı olmak ve imalatçıları her bakımdan korumak, süt ve diğer imalat için gerekli hammaddelerin imalatçılara daha sıhhatli ve daha istikrarlı bir şekilde intikalini sağlamak olduğunun belirtildiği, Tüzüğün 2. maddesinde, bu amaçlara ulaşmak için Derneğin; "b) İmalatçıya intikal edecek olan sütlerin karışksız ve katıksız olup olmadığının kontrolü bakımından bir kontrol merkezi açmak, süt kontrol merkezinde kontrol edilen sütlere yağ oranına göre ücret belirlemek ve süt bedellerinin ödenmesine delalet etmek," ve "f) Birlik üyele.ri ile rekabete giren ve birlik üyelerinden farklı fiyatla süt toplayan süt toplayıcılarııga,ve,yaJm;alatçılarına karşı ortak tutum belirlemek. Birliğe

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5892
Karar No : 2009/3852

iştirak eden imalatçıların üreticiye ödeyecekleri süt bedellerinin toplayıcılar vasıtası ile ödenmesi de gerekirse birlik vasıtası ile yapılabilir." hususlarında da çalışacağıının öngörüldüğü, yine Dernek Tüzüğü'nün 4. maddesinde, "Birliğin bilgisi dışında süt satın alan" üyenin yönetim kurulunun ekseriyetle alacağı karar ile Dernek üyeliğinden çıkarılacağıının belirtildiği, çeşitli tarihlerde alınan KOSSİMAD Yönetim Kurulu toplantılarında çiğ süt fiyatlarının belirlendiği, bu şekilde Dernek üyesi olan teşebbüslerin üretimde kullandıkları çiğ sütün müstahsilden alım fiyatını pazar dışında kendi aralarında anlaşarak belirledikleri ve dolayısıyla bu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a) bendi kapsamına girdiği, öte yandan 26.04.2001 tarihli KOSSİMAD'Yöh'etim Kurulu toplantısında alım boykotuna yönelik bir kararın alındığı, bu karara göre süf toplama merkezlerinin altı bölgeye ayrıldığı, 01 Mayıs 2001 tarihinden itibaren 1. bölgeden başlayarak süt alımına 5 gün ara verilmesine ve her bölgede sıra ile aynı sürenin uygulanmasına karar verildiği, Türkiye'de çiğ süt üretiminin çoğunlukla doğal nedenlerle mevsimlere göre büyük değişimler gösterdiği, büyük baş hayvanların doğumlarının arttığı Mayıs-Haziran aylarında çiğ süt üretiminin arttığı, Temmuz ayın'dari itibePen

çiğ süt üretiminin düşüş trendine girerek Ekim ayında minimum seviyesine ulaştığıfi çte/yöndan'-'-j süt ürünlerine olan talebin de tamamen zıt bir mevsimsellik göstermekte olduğu, çiğ sür -

üretim azaldığı Temmuz-Ekim döneminde süt mamullerine olan talebin arttığı, aksjne,-.çiğ * süt üretiminin en üst seviyeye ulaştığı Mart-Nisan aylarında süt mamullerine olan talebin çiğ süt üretimindeki artışın gerisinde kalmakta olduğu ve piyasada çiğ süt arz fazlası olduğu, çiğ süt arz fazlasının olduğu dönemlerde Konya ilinde faaliyet gösteren mandıraların birlikte karar vererek çiğ süt alımlarını belli bir süreliğine durdurduğu, buna ilişkin olarak soruşturma aşamasında teşebbüslerin savunmalarında, stok maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle çiğ süt üretiminin arttığı dönemlerde süt alımına ara verildiğinin ifade edildiği, süt toplayıcıları ve mandıraların müstahsiller tarafındanYcüretilertfrsütün tamamını satın almaları gibi bir yükümlülüklerinin bulunmadığı, her bin teşebbüsün üretimde kullanmak üzere dilediği zamanda dilediği kadar hammadde satın almakta serbest olduğu, ancak, teşebbüsün bu kararını kendinin tek başına vermesi gerektiği, oysa KOSSİMAD üyelerinin tek başlarına çiğ süt alımını azaltma veya durdurma yerine bunu toplu olarak yapma yolunu tercih ettikleri, bu tür bir eylemin de 4054 sayılı Kanun'un "Mal veya hizmetlerin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi" şeklindeki (c) bendi kapsamına girdiği, bu şekilde Kurul tarafından firmaların, anlaşarak üretimde kullandıkları çiğ sütün müstahsilden alım fiyatını pazar dışında belirlemek ve çiğ süt alımlarını belirli dönemlerde durdurmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerine, aynı Kanun'un 5. maddesindeki koşulların sağlanmadığından bu ihlâller bakımından muafiyet verilmesinin mümkün olmadığına karar verildiği, Kurul'ca davacı şirketin 2004 yılı sonunda oluşan gayri safi gelirinin binde beşi oranında takdir edilen ceza miktarının, o tarihte yürürlükte bulunan 2004/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen asgari ceza tutarının 11.883,18-TL yerine, karar tarihinde yürürlükte olan 2006/1 sayılı Tebliğ'de belirlenen asgari ceza tutarı 6.368-TL ile karşılaştırılması sonucu, 2006/1 sayılı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/5892
Karar No : 2009/3852

Tebliğ ile 4054 sayılı Kanunun 16. maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen cezanın alt sınırında indirime gidilmiş olduğu ve lehe olan indirilmiş ceza miktarının uygulandığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi, aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüsler tarafından açıkça ihlâl edildiğinden, davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, para cezasının tespiti sırasında hem çiğ süt alım fiyatlarının belirlenmesi, hem de çiğ süt alımlarını durdurma eylemlerinin tam anlamıyla hayata geçirilmemiş olması ve girişim aşamasında kalması, Dernek Tüzüğü'nde yer alan üyelikten çıkarma yaptırımının uygulanmamış olması ve Tüzük'te 4054 sayılı Kanun doğrultusunda gerekli değişikliklerin yapılması hususları hafifletici unsur olarak göz önünde bulundurulurken, 2004 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirlerinin binde beşi oranında takdir edilen ceza miktarının, karar tarihinde yürürlükte bulunan ve lehe düzenleme nedeniyle uygulanması gereken 2006/1 sayılı Tebliğ'deki asgari ceza olarak belirlenen 6.368-TL'den az olması nedeniyle, Tebliğ'deki asgari ceza tutarı olan 6.368-TL olmak üzere idarî para cezası uygulanmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacının iddiaları da, dava konusu işlemi sakatlayıcı nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 108,60-TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.250-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 07.04.2009 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Turan	Zümrüt	Gürsel
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	MEKİK

İfjere..!jin 20^f ..
i |
\\ . sı r ; ir lr : " i / i o . ; ; i i (^

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç ; 63,60-TL
Posta Gideri 45.00-TL
TOPLAM :108,60-TL